

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3148

11 Δεκεμβρίου 2013

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 4758/150943

Πρόγραμμα Επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 του Π.Δ. 133/1992 (Α' 66), «Επιβολή υγειονομικών και λοιπών μέτρων για την προστασία και εξυγίανση της Κτηνοτροφίας από λοιμώδη και παρασιτικά νοσήματα».
2. Τις διατάξεις του Κεφαλαίου 8.16, του Υγειονομικού Κώδικα Ζώων Ξηράς (Terrestrial Animal Health Code) του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (World Animal Health Organisation), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (20^η Έκδοση έτους 2011).
3. Την με αριθ. 261463/11.09.2009 υπουργική απόφαση «Κοινοποίηση των ασθενειών των ζώων σε συμμόρφωση προς την οδηγία 82/894/ΕΟΚ» (ΦΕΚ Β' 2006).
4. Τις διατάξεις του Καν. (ΕΚ) αριθ. 504/2008 της Επιτροπής για την εφαρμογή των οδηγιών 90/426/ΕΟΚ και 90/427/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τις μεθόδους αναγνώρισης των ιπποειδών.
5. Την με αριθ. Υ44/5-7-2012 (ΦΕΚ Β' 2094) απόφαση του Πρωθυπουργού, «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Χαρακόπουλο Μάξιμο».
6. Το Προεδρικό διάταγμα 44/2012 (ΦΕΚ Α' 93) «Όροι υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη διακίνηση των ιπποειδών και τις εισαγωγές ιπποειδών προέλευσης τρίτων χωρών, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2009/156/ΕΚ.».
7. Το γεγονός ότι από την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη και η προκαλούμενη δαπάνη για την αγορά των απαραίτητων αντιδραστηρίων για την εφαρμογή του προγράμματος μέχρι το τέλος του 2014 θα καθορισθεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και θα καλυφθεί από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Ταμείου Γεωργίας και Κτηνοτροφίας της Δ/σης Υγείας των Ζώων έτους 2014 Κ.Α.Ε. 1311.
8. Την από 25/11/2013 σχετική εισήγηση της Υπηρεσίας, αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός - Τακτικοί υποστόχοι

1. Εγκρίνεται η εφαρμογή του προγράμματος επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και στα άγρια πτηνά της χώρας (Πρόγραμμα). Οι τεχνικές λεπτομέρειες εφαρμογής του Προγράμματος καθορίζονται στα Παραρτήματα Α, Β, Γ και Δ, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

2. Σκοπός του προγράμματος είναι η διερεύνηση της επιδημίας του Πυρετού του Δυτικού Νείλου, που εκδηλώθηκε στη χώρα για πρώτη φορά το καλοκαίρι του 2010 κατά συρροή σε ανθρώπους, στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά και εξακολούθησε ως το 2013 ώστε να προσδιοριστούν:

α) Η πιθανή προέλευση και οι δεξαμενές (reservoirs) του ιού και ιδίως τα άγρια πτηνά.

β) Οι γεωγραφικές περιοχές της χώρας που αποτελούν περιοχές υψηλού κινδύνου, οι περιοχές όπου το νόσημα είναι πιθανό να γίνει ενδημικό λόγω διατήρησης του ιού σε γηγενείς πληθυσμούς άγριων πτηνών και περιοχές όπου συμβαίνει αφανής κυκλοφορία του ιού (παρουσία του ιού χωρίς κλινικά κρούσματα σε ανθρώπους ή ζώα).

Αξιολογώντας τα αποτελέσματα της επιτήρησης, καθώς και κάθε άλλο διαθέσιμο σχετικό στοιχείο (π.χ. πληροφορίες εντομο-επιτήρησης) οι αρμόδιες αρχές για την επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου τόσο στον άνθρωπο όσο και στα ζώα, θα μπορέσουν να εκτιμήσουν την ακριβή, κατά το δυνατόν γεωγραφική έκταση της επιδημίας και θα έχουν τη δυνατότητα να προσαρμόσουν ανάλογα τα υφιστάμενα μέτρα ελέγχου, επιτήρησης και πρόληψης της νόσου για την καλύτερη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και της υγείας των ζώων.

3. Οι στόχοι του Προγράμματος και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης αυτών είναι:

α) Η καταγραφή όλων των εκτροφών ιπποειδών όλης της χώρας.

β) Η Παθητική επιτήρηση για τον Πυρετό του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στα Παραρτήματα Β και Γ.

γ) Η Ενεργητική Επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή και τα άγρια πτηνά σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στα Παραρτήματα Β και Γ.

4. Η διάρκεια του προγράμματος ξεκινά από τη δημοσίευση της παρούσης μέχρι το τέλος του 2014.

Άρθρο 2 Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του προγράμματος ως ιπποειδή καθορίζονται όλα τα ζώα, κατοικίδια ή άγρια που ανήκουν στο γένος Equus (ίπποι, όνοι και όλα τα υποειδή αυτών συμπεριλαμβανομένης και της ζέβρας) καθώς και οι απόγονοι των μεταξύ τους διασταυρώσεων.

2. Με τον όρο εκτροφή ιπποειδών εννοούμε κάθε γεωργική μονάδα, η μονάδα εκπαίδευσης, στάβλο ή, γενικά, κάθε χώρο ή εγκατάσταση στην οποία συνήθως εκτρέφονται ή διατηρούνται ιπποειδή ανεξάρτητα από τον αριθμό αυτών και τη χρησιμότητά τους.

3. Επιπλέον, για τις ανάγκες της παρούσης, όταν μια εκτροφή ιπποειδών διατηρεί 5 ή περισσότερα ιπποειδή χαρακτηρίζεται οργανωμένη εκτροφή ιπποειδών.

4. Άγρια Πτηνά νοούνται τα πτηνά όλων των ειδών που κυκλοφορούν ελεύθερα στο περιβάλλον και δε φυλάσσονται σε γεωργική ή άλλη εγκατάσταση ούτε κρατούνται σε αιχμαλωσία. Ειδικά η ενεργητική επιτήρηση στα άγρια πτηνά για τον Πυρετό του Δυτικού Νείλου εστιάζεται σε συγκεκριμένα είδη τα οποία απαριθμούνται λεπτομερώς στο Παράρτημα Γ της παρούσας.

5. Επίσημοι Κτηνίατροι είναι Κτηνίατροι, Δημόσιοι Υπάλληλοι, οι οποίοι υπηρετούν σε Δ/ση Κτηνιατρικής Περιφέρειας ή σε Τμήμα Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας είτε σε άλλη Κτηνιατρική Υπηρεσία που υπάγεται απευθείας στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

6. Εξειδικευμένοι Κτηνίατροι είναι κτηνίατροι οι οποίοι δεν υπηρετούν σε Δ/ση Κτηνιατρικής Περιφέρειας ή σε Τμήμα Κτηνιατρικής Περιφερειακής Ενότητας είτε σε άλλη Κτηνιατρική Υπηρεσία που υπάγεται απευθείας στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και μπορεί να είναι:

- ιδιώτες κτηνίατροι που έχουν αναλάβει την παρακολούθηση εκτροφών ιπποειδών, ή
- κτηνίατροι της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ιππασίας ή της Φιλιππού Ένωσης Ελλάδας, ή
- εξειδικευμένοι κτηνίατροι που ανήκουν στο προσωπικό των κτηνιατρικών σχολών/τμημάτων της χώρας.

Με τους εξειδικευμένους κτηνιάτρους μπορούν να συνεργάζονται οι επίσημοι κτηνίατροι για την υλοποίηση των δράσεων του Προγράμματος όπου αυτό καθορίζεται.

Άρθρο 3

Φορείς εφαρμογής του Προγράμματος - Αρμοδιότητες

Στην εφαρμογή του προγράμματος συμμετέχουν οι ακόλουθοι αρχές και συνεργαζόμενοι Φορείς με τις αντίστοιχες κατά περίπτωση αρμοδιότητες:

1. Το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δν/σης Υγείας των Ζώων της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής (Κεντρική Υπηρεσία, Κ.Υ.) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων το οποίο:

α) Μεριμνά και ευθύνεται για το συντονισμό, την επίβλεψη και διαχείριση του προγράμματος σε ολόκληρη τη χώρα τόσο κατά τις επιμέρους διατάξεις του όσο και στο σύνολό του σε ότι αφορά τα ιπποειδή.

β) Σε συνεργασία με τους φορείς των παραγράφων 2, 3, 4, 5, 6 και 7 συλλέγει, αξιολογεί και ερμηνεύει τα εργαστηριακά αποτελέσματα από την εφαρμογή του

προγράμματος σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, ειδικά σε ότι αφορά τα ιπποειδή.

γ) Παρέχει κατάλληλες οδηγίες και διευκρινίσεις προς τις αρχές και τους φορείς εφαρμογής του προγράμματος με σκοπό τη διευκόλυνση και ενίσχυση του έργου τους σε ότι αφορά τα ιπποειδή.

δ) Μεριμνά για την εξασφάλιση των πιστώσεων για τις ανάγκες εφαρμογής του προγράμματος.

ε) Λαμβάνει τα κατάλληλα διοικητικά μέτρα σε εθνικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος σε ότι αφορά τα ιπποειδή.

στ) Κοινοποιεί, σε συνεργασία με τον φορέα της παραγράφου 2, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του προγράμματος στις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας των Ζώων (γνωστό και σαν Διεθνές Γραφείο Επιζωοτιών) σύμφωνα με την ισχύουσα Ευρωπαϊκή Νομοθεσία και τους ισχύοντες Διεθνείς Κανόνες αντίστοιχα (Υγειονομικός Κώδικας Ζώων Ξηράς, Terrestrial Animal Health Code).

ζ) Συνεργάζεται με Εθνικές Αθλητικές και Επαγγελματικές οργανώσεις και φορείς που σχετίζονται με ιπποειδή στη χώρα μας όταν αυτό απαιτείται, για τον καλύτερο συντονισμό και την αντιμετώπιση των υγειονομικών κτηνιατρικών θεμάτων που σχετίζονται με τον Πυρετό του Δυτικού Νείλου.

η) Συνεργάζεται, από κοινού με τον φορέα της παραγράφου 2, με τις αρχές που είναι αρμόδιες για την επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στους ανθρώπους (ΚΕΕΛΠΝΟ, Γενική Δ/ση Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης) και τις ενημερώνει για τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του προγράμματος σε ότι αφορά τα ιπποειδή.

Παράλληλα λαμβάνει από τις αρχές αυτές πληροφορίες για την έκταση και την εξέλιξη της επιδημίας στους ανθρώπους προκειμένου να:

ηα) Παρέχει αναγκαίες εφαρμοστέες πληροφορίες/διευκρινίσεις προς τις Δ/σεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων στα πλαίσια της υλοποίησης του παρόντος προγράμματος σε ότι αφορά τα ιπποειδή

ηβ) Προσαρμόσει το παρόν πρόγραμμα σε ότι αφορά τα ιπποειδή, εάν κρίνεται αναγκαίο με βάση την εξέλιξη της επιζωοτίας στους ανθρώπους ή τα ζώα.

2. Το Τμήμα Παθολογίας Πτηνών, Ιχθύων, Μελισσών, Λαγομόρφων και λοιπών γουνοφόρων ζώων της Δ/σης Υγείας των Ζώων (Κ.Υ.) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων το οποίο:

α) Μεριμνά και ευθύνεται για το συντονισμό, την επίβλεψη και διαχείριση του προγράμματος σε ολόκληρη τη χώρα τόσο κατά τις επιμέρους διατάξεις του όσο και στο σύνολό του σε ότι αφορά τα άγρια πτηνά.

β) Σε συνεργασία με τους φορείς των παραγράφων 1, 4, 5, 6, 7 συλλέγει, αξιολογεί και ερμηνεύει τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του προγράμματος σε ότι αφορά τα άγρια πτηνά.

γ) Συνεργάζεται με τις αρχές που είναι αρμόδιες για την επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στους ανθρώπους (ΚΕΕΛΠΝΟ, Γενική Δ/ση Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης) και τις ενημερώνει για τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την εφαρμογή του προγράμματος σε ότι αφορά

τα άγρια πτηνά. Παράλληλα λαμβάνει από τις αρχές αυτές πληροφορίες για την έκταση και την εξέλιξη της επιζωοτίας στους ανθρώπους προκειμένου να:

γα) Παρέχει αναγκαίες εφαρμοστέες πληροφορίες/διευκρινήσεις προς τις Δ/νσεις Κτηνιατρικής των Περιφερειών και τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων στα πλαίσια της υλοποίησης του παρόντος προγράμματος σε ότι αφορά τα άγρια πτηνά.

γβ) Προσαρμόσει το παρόν πρόγραμμα, σε ότι αφορά τα άγρια πτηνά, εάν κρίνεται αναγκαίο με βάση την εξέλιξη της επιζωοτίας στους ανθρώπους ή τα ζώα.

3. Το Εργαστήριο Ιολογίας του ΙΛΟΙΠΑΝ του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών το οποίο:

α) Προβαίνει στις εξετάσεις των δειγμάτων αίματος που αποστέλλονται από τις κτηνιατρικές αρχές της χώρας, στα πλαίσια της ενεργητικής επιτήρησης του νοσήματος, όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Β. Για το σκοπό αυτό εφαρμόζει τις διαδικασίες που αναφέρονται στο ΟΙΕ Terrestrial Manual, Chapter 2.1.20., West Nile Fever, b.Diagnostic Techniques όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

β) Προβαίνει στις εξετάσεις των δειγμάτων ιπποειδών (αίμα ή άλλος τύπος δείγματος όταν απαιτείται) που αποστέλλονται από τις κτηνιατρικές αρχές όλης της χώρας από κλινικά ύποπτα ή νεκρά ζώα, στα πλαίσια της παθητικής επιτήρησης, παρέχοντας παράλληλα και οδηγίες για την λήψη και αποστολή των δειγμάτων αυτών όταν είναι απαραίτητο. Για το σκοπό αυτό εφαρμόζει τις διαδικασίες που αναφέρονται στο ΟΙΕ Terrestrial Manual, chapter 2.1.20., West Nile Fever, b.Diagnostic Techniques όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

γ) Τηρεί μητρώο των ενεργειών του και ενημερώνει εγγράφως τόσο την αποστέλλουσα Υπηρεσία όσο και τη Δ/νση Υγείας των Ζώων (Κ.Υ.) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σχετικά με τις εξετάσεις που πραγματοποιεί και τα αποτελέσματα αυτών. Σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος η ανωτέρω ενημέρωση θα πρέπει να γίνεται το συντομότερο δυνατόν, χρησιμοποιώντας κάθε διαθέσιμο μέσο επικοινωνίας (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τηλεομοιοτυπία).

δ) Συνεργάζεται με εργαστήρια των Κτηνιατρικών ή Ιατρικών Σχολών/Τμημάτων της χώρας που διεξάγουν εξετάσεις για τον ιό του Δυτικού Νείλου και μπορεί να εξετάζει δείγματα που αποστέλλονται από τα εργαστήρια αυτά με σκοπό την επιβεβαίωση ή την περαιτέρω διερεύνηση ύποπτων ή επιβεβαιωμένων κρουσμάτων της νόσου.

4. Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη γρίπη των πτηνών (Εργαστήριο Παθολογίας Πτηνών του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Θεσσαλονίκης) το οποίο:

α) Προβαίνει στις εξετάσεις των δειγμάτων αγρίων πτηνών που αποστέλλονται από τις κτηνιατρικές αρχές της χώρας, στα πλαίσια της ενεργητικής επιτήρησης όπως αυτές περιγράφονται στο Παράρτημα Γ. Για το σκοπό αυτό εφαρμόζει τις διαδικασίες που αναφέρονται στο ΟΙΕ Terrestrial Manual, Chapter 2.1.20., West Nile Fever, b.Diagnostic Techniques όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

β) Προβαίνει στις εξετάσεις των δειγμάτων αγρίων πτηνών που αποστέλλονται από τις κτηνιατρικές αρχές όλης της χώρας από νεκρά άγρια πτηνά στα πλαίσια της παθητικής επιτήρησης. Για το σκοπό αυτό εφαρμόζει τις διαδικασίες που αναφέρονται στο ΟΙΕ Terrestrial Manual,

Chapter 2.1.20., West Nile Fever, b.Diagnostic Techniques όπως αυτό ισχύει κάθε φορά.

γ) Τηρεί μητρώο των ενεργειών του και ενημερώνει εγγράφως τόσο την αποστέλλουσα αρχή όσο και τη Δ/νση Υγείας των Ζώων (Κ.Υ.) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σχετικά με τις εξετάσεις που πραγματοποιεί και τα αποτελέσματα αυτών. Σε περίπτωση θετικού αποτελέσματος η ανωτέρω ενημέρωση θα πρέπει να γίνεται το συντομότερο δυνατόν, χρησιμοποιώντας κάθε διαθέσιμο μέσο επικοινωνίας (π.χ. ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τηλεομοιοτυπία).

δ) Συνεργάζεται με εργαστήρια των Κτηνιατρικών ή Ιατρικών Σχολών/Τμημάτων της χώρας που διεξάγουν εξετάσεις για τον ιό του Δυτικού Νείλου και μπορεί να εξετάζει δείγματα που αποστέλλονται από τα εργαστήρια αυτά με σκοπό την επιβεβαίωση ή την περαιτέρω διερεύνηση ύποπτων ή επιβεβαιωμένων κρουσμάτων της νόσου.

5. Τα Τμήματα Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων της Χώρας, υπό τον συντονισμό των Δ/νσεων Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειών:

α) Καταγράφουν σε Μητρώο όλες τις εκτροφές ιπποειδών (οργανωμένες ή μη πλην των εκτροφών που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ελληνικής Ομοσπονδίας Ιππασίας και της Φιλίππου Ενώσεως Ελλάδος), της ζώνης ευθύνης τους σύμφωνα με το πρότυπο του Παραρτήματος Α. Το Μητρώο αυτό πρέπει να ενημερώνεται τακτικά ώστε τα στοιχεία του να είναι κατά το δυνατόν σύγχρονα και διαθέσιμα.

Το Μητρώο καταγραφής εκτροφών ιπποειδών, επικαιροποιημένο, θα πρέπει να κοινοποιηθεί στον φορέα της παραγράφου 1 σε ηλεκτρονική μορφή (κείμενο ή φύλλα εργασίας) δύο φορές, για το πρώτο εξάμηνο του 2013 μέχρι 10 Ιουλίου 2013 και για το δεύτερο εξάμηνο μέχρι 10 Ιανουαρίου του 2014.

β) Στα πλαίσια της παθητικής επιτήρησης της νόσου στα ιπποειδή διερευνούν κάθε υποψία της νόσου σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο Παράρτημα Β (Κεφ. 1), διενεργώντας και τις σχετικές δειγματοληψίες όπου αυτό απαιτείται.

γ) Στα πλαίσια της Ενεργητικής επιτήρησης της νόσου στα ιπποειδή

- Συλλέγουν και αποστέλλουν δείγματα αίματος από ίππους-μάρτυρες στον φορέα της παραγράφου 3 σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα Β, Κεφ. 2.

- Είναι αρμόδιες για την Ενεργητική Κλινική επιτήρηση στα ιπποειδή σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο Παράρτημα Β, Κεφ.2 και την αποστολή δειγμάτων από όπου αυτό απαιτείται (κλινικά ύποπτα ιπποειδή).

δ) Στα πλαίσια της Παθητικής Επιτήρησης της νόσου στα άγρια πτηνά συλλέγουν ή/και αποστέλλουν δείγματα νεκρών αγρίων πτηνών στον φορέα της παραγράφου 4 σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Παράρτημα Γ, Κεφ. 1.

Στα πλαίσια της Ενεργητικής επιτήρησης της νόσου στα άγρια πτηνά είναι αρμόδια για την συλλογή ή/και αποστολή, στο φορέα της παραγράφου 4, δειγμάτων αγρίων πτηνών και τη σύνταξη των σχετικών διαβιβαστικών εγγράφων, σύμφωνα με τα Παράρτημα Γ της παρούσας.

ε) Ενημερώνουν άμεσα την κεντρική υπηρεσία για κάθε περίπτωση επιβεβαιωμένου κρούσματος της νόσου

(εστίες) σε ιπποειδή συμπληρώνοντας το αντίστοιχο έντυπο του Παραρτήματος Δ (Υπόδειγμα 3). Επίσης ενημερώνουν άμεσα την Κεντρική Υπηρεσία σε περίπτωση που παρατηρηθεί ασυνήθιστη θνησιμότητα ή νοσηρότητα σε άγρια πτηνά.

στ) Για δειγματοληψίες από ιπποειδή υψηλής αξίας (καθαρόαιμοι ίπποι άθλησης - αγώνων κ.λπ.) τόσο στα πλαίσια της Ενεργητικής όσο και στα πλαίσια της Παθητικής επιτήρησης οι Κτηνίατροι των Τμημάτων Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων μπορούν, όπου απαιτείται, να συνεργάζονται με εξειδικευμένους κτηνιάτρους. Ωστόσο ο προγραμματισμός των δειγματοληψιών και η αποστολή των δειγμάτων στο εργαστήριο θα πρέπει πάντοτε να γίνεται με μέριμνα της Τμήματος Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας.

ζ) Ενημερώνουν τους κυνηγετικούς συλλόγους, φυσιολατρικές οργανώσεις, οργανώσεις προστασίας - μελέτης αγρίων ζώων και συναφείς φορείς της περιοχής τους ώστε να τους ειδοποιούν κάθε φορά που βρίσκουν νεκρά άγρια πτηνά.

η) Ενημερώνουν τους ιδιοκτήτες ιπποειδών, υπεύθυνους εκτροφών, κτηνιάτρους και άλλους συναφείς επαγγελματίες για τα πιθανά συμπτώματα της νόσου στα ιπποειδή ώστε να τους ειδοποιούν άμεσα κάθε φορά που υπάρχει υπόνοια.

6. Η Ελληνική Ομοσπονδία Ιππασίας και η Φίλιππος Ένωση Ελλάδας οι οποίες μέσω των Κτηνιάτρων τους:

α) Καταγράφουν σε Μητρώο όλες τις εκτροφές ιπποειδών (οργανωμένες ή μη) που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους σύμφωνα με το πρότυπο του Παραρτήματος Α. Το Μητρώο αυτό πρέπει να ενημερώνεται τακτικά ώστε τα στοιχεία του να είναι κατά το δυνατόν σύγχρονα και διαθέσιμα.

Το ανωτέρω μητρώο καταγραφής εκτροφών ιπποειδών, επικαιροποιημένο, θα πρέπει να κοινοποιηθεί στον φορέα της παραγράφου 1 σε ηλεκτρονική μορφή (κείμενο ή φύλλα εργασίας) δύο φορές, για το πρώτο εξάμηνο του 2013 μέχρι 10 Ιουλίου 2013 και για το δεύτερο εξάμηνο μέχρι 10 Ιανουαρίου του 2014.

β) Στα πλαίσια της Ενεργητικής επιτήρησης της νόσου παρέχουν τη συνδρομή τους, εφόσον τους ζητηθεί, από τους επίσημους κτηνιάτρους για τις διαδικασίες δειγματοληψίας από ιπποειδή στα πλαίσια της ενεργητικής και παθητικής επιτήρησης της νόσου.

γ) Στα πλαίσια της Παθητικής Επιτήρησης της νόσου ενημερώνουν άμεσα το Τμήμα Κτηνιατρικής της οικείας Περιφερειακής Ενότητας για οποιοδήποτε ιπποειδές παρουσιάσει συμπτώματα που εγείρουν υποψία κλινικής εκδήλωσης πυρετού του Δυτικού Νείλου προκειμένου να γίνουν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την επιβεβαίωση ή τον αποκλεισμό της νόσου. Ομοίως ενημερώνουν σε περίπτωση που διαπιστώσουν θανάτους αγρίων πτηνών εντός ή πέριξ ιππικών εγκαταστάσεων.

7. Το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικής Έρευνας, (Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών Θεσσαλονίκης):

Είναι αρμόδιο, σε συνεργασία με άλλους φορείς (π.χ. Ελληνικό Κέντρο Δακτυλίωσης Πουλιών) για τη λήψη δειγμάτων αγρίων πτηνών στα πλαίσια τόσο της ενεργητικής όσο και της παθητικής επιτήρησης σύμφωνα με το Παράρτημα Γ και παράδοση προς τις κτηνιατρικές αρχές των αντίστοιχων περιφερειακών ενοτήτων (πρώην νομών) αυτών για αποστολή.

Άρθρο 4

Περιοχές εφαρμογής του προγράμματος

1. Η καταγραφή των εκτροφών ιπποειδών και η Παθητική επιτήρηση του νοσήματος (ιπποειδή-άγρια πτηνά) εφαρμόζεται σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες (πρώην Νομούς) της χώρας.

2. Η Ενεργητική Επιτήρηση (ιπποειδή-άγρια πτηνά) εφαρμόζεται στις Περιφερειακές Ενότητες (πρώην Νομούς) που απαριθμούνται στα Παραρτήματα Β και Γ της παρούσης.

Άρθρο 5

Παρατίθενται ακολούθως τα Παραρτήματα Α, Β, Γ, και Δ τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

Με τη δημοσίευση της παρούσας καταργείται η απόφαση 4920/131279 ΦΕΚ 26 Τεύχος Β της 10/1/2013.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: Μητρώο καταγραφής εκτροφών ιπποειδών**Περιφερειακή Ενότητα (πρώην Νομός):****Υπεύθυνος Κτηνίατρος:****Δνση-Τηλέφωνο:****Περίοδος Καταγραφής:**

Α/Α	ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ	ΔΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	ΙΠΠΟΙ ΛΟΛΗΣΗΣ ΑΓΩΝΩΝ	ΙΠΠΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΟΝΟΙ	ΗΜΙΟΝΟΙ-ΓΙΝΟΙ
Συνολικές Εκτροφές Περιφ. Ενότητας :			ΣΥΝΟΛΑ				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β : Επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : Μέτρα Παθητικής Επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου σε ιπποειδή.****1. Γενικές πληροφορίες για το νόσημα**

Δεξαμενή της νόσου στη φύση: κυρίως άγρια πτηνά πολλών ειδών

Μετάδοση: Κυρίως μέσω τσιμπήματος μολυσμένων κουνουπιών(διάφορα είδη). Έχουν αναφερθεί και άλλοι τρόποι μετάδοσης (δευτερεύοντες) όπως μέσω κροτώνων. Στον άνθρωπο, σε πολύ μικρό αριθμό ανθρώπων περιπτώσεων έχει αναφερθεί μετάδοση του ιού από μεταμόσχευση οργάνου, μετάγγιση αίματος και σπάνια από τη μητέρα στο έμβρυο (συγγενής λοίμωξη). Οριζόντια μετάδοση έχει αναφερθεί (πειραματικά) στα πτηνά.

Τα κουνούπια προσλαμβάνουν τον ιό όταν τσιμπήσουν μολυσμένα πτηνά και εν συνεχεία μπορούν να τον μεταδώσουν σε άλλα πτηνά ή θηλαστικά (άνθρωποι, ιπποειδή καθώς και διάφορα άλλα είδη ζώων). Τα θηλαστικά (και ο άνθρωπος) θεωρούνται αδιεξοδικοί ξενιστές (dead-end hosts) γιατί η ιαμμία που εμφανίζουν όταν μολύνονται είναι πολύ περιορισμένη για να μπορέσουν να μεταδώσουν τον ιό σε άλλα κουνούπια και να συμβάλλουν στη συνέχιση του κύκλου του ιού.

Χρόνος επώασης: 3-15 ημέρες

Κλινικά συμπτώματα που μπορεί να παρατηρηθούν σε ιπποειδή: η μόλυνση στα ιπποειδή είναι συνήθως αφανής (υποκλινική). Όταν εμφανίζονται κλινικά συμπτώματα αυτά μπορεί να είναι: ανορεξία, άσκοπη περιπλάνηση, κατάπτωση, σπασμοί, τρέκλισμα (αστάθεια στο βάδισμα- αταξία), κυκλικές κινήσεις, μυοκλονίες (συχνά στους μύες – κεφαλής τραχήλου αλλά και στο υπόλοιπο σώμα), αδυναμία κατάποσης, παράλυση της γλώσσας, , αδυναμία των άκρων (συνήθως πίσω), μερική παράλυση μερικές φορές ως και πλήρης παράλυση, διαταραχές όρασης-ακοής, κινήσεις πίεσης της κεφαλής, τρισμός των δοντιών , κώμα-θάνατος. Πυρετός μπορεί να παρατηρηθεί (όχι σε όλες τις περιπτώσεις).

Διαφορική Διάγνωση: Λύσσα, λοιπές ιογενείς εγκεφαλίτιδες-εγκεφαλομυελίτιδες των ιπποειδών (πχ. Ανατολική-Δυτική κ.λ.π.), εγκεφαλίτιδα από ερπητοϊό, από παράσιτα , Αλλαντίαση, Υποκαλιαιμία, Τοξικόσεις, κ.λ.π.

Θεραπεία – Πρόληψη: Εφαρμόζεται υποστηρικτική θεραπεία ανάλογα με τα συμπτώματα που εμφανίζουν τα προσβεβλημένα ζώα. Για την πρόληψη της νόσου στα ζώα μπορούν να εφαρμοστούν εντομοκτονίες στις εγκαταστάσεις σταβλισμού ή περίξ αυτών σε περιοχές που αποτελούν βιοτόπους κουνουπιών, εφαρμογή εντομοαπωθητικών στα ζώα ή εμβολιασμός.

2. Κανόνες Παθητικής Επιτήρησης στα ιπποειδή- Μέτρα

Ο Πυρετού του Δυτικού Νείλου είναι νόσημα υποχρεωτικής δήλωσης και για το λόγο αυτό κάθε υποψία εμφάνισής του που παρατηρείται από τους επίσημους κτηνιάτρους ή αναφέρεται από ιδιώτες κτηνιάτρους, ιδιοκτήτες ιπποειδών κ.λ.π. θα πρέπει να διερευνάται από τις αρμόδιες (τοπικές κτηνιατρικές αρχές).

Η παθητική επιτήρηση εφαρμόζεται σε όλα τα ιπποειδή (ίπποι, όνοι, ημίονοι-γίννοι), όλης της χώρας.

Οποιοδήποτε ιπποειδές με πυρετό ή/και νευρικά/κινητικά συμπτώματα, σε όποια περιοχή και αν βρίσκεται, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως ύποπτο προσβολής από Πυρετό του Δυτικού Νείλου. Σε όλες τις περίπτωση υποψίας σε μια εκτροπή ο επίσημος κτηνίατρος (μόνος ή σε συνεργασία με εξειδικευμένο κτηνίατρο) διενεργεί επιτόπια επίσκεψη και πραγματοποιείται αιμοληψία (ή λήψη άλλου τύπου δείγματος σύμφωνα με το Κεφ. 3 του παρόντος παραρτήματος) και αποστολή των δειγμάτων στο εργαστήριο.»

Τα ιπποειδή (όπως και οι άνθρωποι) θεωρούνται αδιεξοδικοί ξενιστές της νόσου (dead-end hosts) και επομένως δεν θεωρούνται πηγή μόλυνσης για άλλα ζώα ή τον άνθρωπο.

Ωστόσο είναι χρήσιμο και αναγκαίο να αποτρέπεται η μετακίνηση τους από ύποπτες εκτροφές πριν ολοκληρωθούν όλες οι απαραίτητες εξετάσεις ώστε να αποκλειστεί ή να επιβεβαιωθεί το νόσημα, για επιδημιολογικούς λόγους (διευκόλυνση της αναγκαίας επιδημιολογικής έρευνας σε περίπτωση επιβεβαίωσης του νοσήματος).

Σε περίπτωση επιβεβαίωσης ενημερώνεται άμεσα η κεντρική Αρχή (Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δ/σης Υγείας Ζώων) με χρήση του Υποδείγματος 3 (Παράρτημα Δ) και εφαρμόζονται τα μέτρα της Ενεργητικής Κλινικής Επιτήρησης σύμφωνα με το Κεφάλαιο 2 του παρόντος Παραρτήματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Μέτρα Ενεργητικής Επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα ιπποειδή.

Η Ενεργητική Επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου συνίσταται σε Ενεργητική (κατευθυνόμενη) κλινική Επιτήρηση και σε ορολογική επιτήρηση με χρήση ίππων μαρτύρων (sentinels).

1. Ενεργητική κλινική επιτήρηση

Εφαρμόζεται σε Περιφερειακές Ενότητες (πρώην Νομούς) της χώρας όπου εντοπίστηκαν κρούσματα σε ιπποειδή ή ανθρώπους και στις σε Περιφερειακές Ενότητες (πρώην Νομούς) που συνορεύουν με αυτές.

1.1 Σε Περιφερειακές Ενότητες (πρώην Νομούς) της χώρας όπου εντοπίστηκαν κρούσματα σε ιπποειδή ή ανθρώπους.

Εφαρμόζεται σε όλες τις εκτροφές που διατηρούν ιπποειδή (ίπποι, όνοι, ημίονοι – γίννοι) και οι οποίες βρίσκονται εντός περιοχής ακτίνας 20 χλμ. από επιβεβαιωμένα κρούσματα της νόσου σε ανθρώπους ή ζώα.

Προκειμένου για τα κρούσματα σε ανθρώπους οι σχετικές πληροφορίες λαμβάνονται από το ΚΕΕΛΠΝΟ και διαβιβάζονται, μέσω της ΚΥ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στα κατά τόπους Τμήματα Κτηνιατρικής των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τους Δήμους όπου εντοπίστηκαν κρούσματα σε ανθρώπους και τον αριθμό των κρουσμάτων αυτών, οπότε η περιοχή όπου εφαρμόζεται αυτός ο τύπος επιτήρησης αντιπροσωπεύει ζώνη πλάτους 20 χλμ. περιμετρικά των δήμων όπου εντοπίστηκαν τα κρούσματα.

Προκειμένου για κρούσματα σε ιπποειδή λαμβάνεται υπόψη η ακριβής γεωγραφική τοποθεσία των κρουσμάτων όπως είναι γνωστή στην οικεία κτηνιατρική υπηρεσία.

Τόσο οι δήμοι με κρούσματα σε ανθρώπους όσο και οι περιοχές με κρούσματα σε ζώα όταν βρίσκονται σε μικρή απόσταση μεταξύ τους (μέχρι 2 χλμ.) μπορούν να ομαδοποιηθούν (ομάδες κρουσμάτων) και να γίνει μια ενιαία ενεργητική κλινική επιτήρηση περιμετρικά (ζώνη 20 χλμ.) γύρω από την περιοχή όπου εντοπίστηκαν τα κρούσματα.

1.2 Σε Περιφερειακές Ενότητες (πρώην Νομούς) της χώρας όπου δεν εντοπίστηκαν κρούσματα σε ιπποειδή ή ανθρώπους.

Εφαρμόζεται σε όλες τις εκτροφές που διατηρούν ιπποειδή (ίπποι, όνοι, ημίονοι – γίννοι) και οι οποίες βρίσκονται εντός ζώνης σε απόσταση 20 χλμ. από τα σύνορα γειτονικών Περιφερειακών Ενοτήτων όπου έχουν επιβεβαιωθεί κρούσματα της νόσου σε ανθρώπους ή ζώα.

1.3 Κανόνες Ενεργητικής Κλινικής Επιτήρησης

Τα ευρήματα της ενεργητικής κατευθυνόμενης επιτήρησης καταγράφονται σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ, Υπόδειγμα 4 (μια έκθεση για κάθε περιοχή ή ζώνη γύρω από

κρούσμα ή ομάδα κρουσμάτων σε ανθρώπους ή ζώα ή σε ζώνη 20 χλμ, από τα σύνορα όμορου Περιφερειακής Ενότητας που είχε κρούσματα σε ανθρώπους ή ζώα) και αποστέλλονται, σε ηλεκτρονική μορφή, εντός 15 ημερών από την επιβεβαίωση της νόσου ή από την ισχύ της παρούσης στο Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Δ/σης Υγείας των Ζώων (Φορέας της παραγράφου 1 του άρθρου 3 της παρούσης).

Οι πληροφορίες σχετικά με τους Δήμους όπου έχουν εντοπιστεί κρούσματα σε ανθρώπους ή ζώα θα διαβιβάζονται προς τα Τμήματα Κτηνιατρικής των ενδιαφερόμενων Περιφερειακών Ενοτήτων (Πρώην Νομών), και τους όμορους αυτών, από τη Δ/ση Υγείας των Ζώων της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του ΥΠΑΑΤ αναλόγως με την εξέλιξη της επιδημίας.

Στις εκτροφές όπου θα εφαρμοστεί η ανωτέρω κλινική επιτήρηση θα πρέπει να πραγματοποιηθεί 1 τουλάχιστο επίσκεψη επίσημου κτηνιάτρου ο οποίος εκτός από την κλινική επιθεώρηση των υποειδών που υπάρχουν στην εκτροφή θα πρέπει να αναζητήσει και κάθε άλλη διαθέσιμη πληροφορία (από τον ιδιοκτήτη ή τον υπεύθυνο της εκτροφής ή τον κτηνίατρο που παρακολουθεί την εκτροφή) που θα μπορούσε να αποτελεί ένδειξη ότι τα ζώα είχαν στον παρελθόν συμπτώματα που θα μπορούσαν να υποδηλώσουν παρουσία του νοσήματος. Ομοίως θα πρέπει να ληφθούν πληροφορίες για μετακινήσεις των ζώων εντός ή εκτός της χώρας κατά το παρελθόν καθώς και αποτελέσματα εργαστηριακών εξετάσεων (εάν είναι διαθέσιμα).

Εφόσον τα ευρήματα της ανωτέρω διερεύνησης γεννούν υποψία ύπαρξης του νοσήματος στην εκτροφή σε παρόντα ή παρελθόντα χρόνο (κλινικά συμπτώματα έως και 3 μήνες πριν) η εκτροφή θεωρείται ύποπτη και ο επίσημος κτηνίατρος (μόνος ή σε συνεργασία με εξειδικευμένο κτηνίατρο) προβαίνει σε αιμοληψία και αποστολή των δειγμάτων στο εργαστήριο σύμφωνα με το Κεφάλαιο 3 του παρόντος Παραρτήματος. Πριν την αιμοληψία είναι απαραίτητη η επικοινωνία με το αρμόδιο Εργαστήριο (Εργ. Ιολογίας, ΚΚΙΑ) για συνεννόηση και ενδεχομένως ειδικές οδηγίες δειγματοληψίας (π.χ. δειγματοληψία ιστών από νεκρά ζώα).

2. Ενεργητική Ορολογική Επιτήρηση σε ίππους

2.1 Γενικές αρχές

Η Ενεργητική ορολογική επιτήρηση συνίσταται σε δειγματοληψίες ίπων-μαρτύρων στρατηγικά τοποθετημένων σε προκαθορισμένους περιοχές και κατά ορισμένα χρονικά διαστήματα όπως φαίνεται στους πίνακες (1) και (2) που ακολουθούν. Μεταξύ διαδοχικών δειγματοληψιών θα πρέπει να μεσολαβούν τουλάχιστο 2 -3 εβδομάδες.

Η ανίχνευση θετικού αποτελέσματος σε ίπο-μάρτυρα που ήταν πριν αρνητικός (ορομετατροπή) υποδηλώνει πρόσφατη κυκλοφορία του ιού στην περιοχή και μπορεί να επιτρέψει την ανίχνευση της εξάπλωσης της νόσου σε περιοχές όπου δεν έχουν εντοπιστεί κλινικά κρούσματα σε ανθρώπους ή ζώα. Ομοίως η ανίχνευση πρόσφατων αντισωμάτων σε υποειδή κατά την πρώτη τους δειγματοληψία υποδηλώνει πρόσφατη λοίμωξη με τον ιό και επομένως αποτελεί ανάλογη ένδειξη.

Σε περίπτωση ορομετατροπής ή ανίχνευσης πρόσφατων αντισωμάτων σε ένα ή περισσότερους ίπους-μάρτυρες αυτοί θα πρέπει να αντικατασταθούν κατά την επόμενη δειγματοληψία (εφόσον προβλέπεται για τη συγκεκριμένη περιοχή) από ίσο αριθμό οροαρνητικών ίπων-μαρτύρων σε άλλη εκτροφή εντός της ίδιας περιοχής.

2.2 Κριτήρια επιλογής των ίπων-μαρτύρων εντός κάθε Νομού

Επισημαίνονται τα εξής:

α) Όπως φαίνεται στον Πίνακα 1 που ακολουθεί μέρος των συνολικών ίπων που θα δειγματοστούν σε κάθε περιοχή θα πρέπει να προέρχονται από οργανωμένες εκτροφές ίπων (Μέγεθος εκτροφής > 5 ίπποι).

β) Από κάθε εκτροφή (οργανωμένη ή μη) μπορούν να επιλεγούν το πολύ μέχρι 2 ίπποι για δειγματοληψία.

γ) Οι ίπποι που θα επιλεγούν θα πρέπει να έχουν ηλικία 1 έτους ή μεγαλύτεροι.

δ) Θα πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε:

ι) να επιλεγούν εκτροφές όπου δεν έχουν ληφθεί μέτρα κατά των εντόμων-φορέων της νόσου (χρήση εντομοκτόνων-εντομοαπωθητικών στους στάβλους) κατά τις τελευταίες 15-20 ημέρες

ιι) ομοίως στους ίδιους τους ίππους που θα δειγματοιστούν να μην έχει γίνει χρήση εντομοκτόνων ή εντομοαπωθητικών, αν έχει γίνει τέτοια χρήση, η δράση των σκευασμάτων που χρησιμοποιήθηκαν να έχει παρέλθει (σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή).

ιιι) ίπποι που έχουν εμβολιαστεί κατά του νοσήματος αποκλείονται της δειγματοληψίας

ιιιι) όταν υπάρχουν διαθέσιμες επιλογές θα πρέπει να προτιμώνται ίπποι που δεν παραμένουν συνεχώς εντός στάβλου αλλά κυκλοφορούν και στο ύπαιθρο (αυξημένες πιθανότητες έκθεσης στα έντομα φορείς άρα και στον ίο),

ν) οι εκτροφές που θα επιλεγούν για δειγματοληψία σε κάθε περιοχή να έχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διασπορά εντός αυτής (ομοιόμορφη γεωγραφική κατανομή),

νι) οι ίπποι που θα χρησιμοποιηθούν ως μάρτυρες να μην μετακινηθούν εκτός της περιφερειακής ενότητας προέλευσης και οι μετακινήσεις τους εντός αυτής τους να μην υπερβαίνουν ακτίνα 20 χιλιομέτρων από τις σταβλικές εγκαταστάσεις της εκτροφής τους. Ωστόσο, όταν υπάρχουν διαθέσιμες επιλογές, θα πρέπει να προτιμώνται ίπποι που δεν παραμένουν συνεχώς εντός στάβλου αλλά κυκλοφορούν και έξω από αυτόν.

2.3 Αριθμός Μαρτύρων ανά περιοχή

Οι περιοχές στους οποίους θα τοποθετηθούν ίπποι μάρτυρες, ο αριθμός αυτών ανά περιοχή και η συχνότητα δειγματοληψίας φαίνονται στον παρακάτω Πίνακα 1. Οι περιοχές αυτές, καθώς και οι αριθμοί των ίππων- μαρτύρων σε κάθε μια από αυτές μπορούν να τροποποιούνται με εγκυκλίους της Δ/σης Υγείας των Ζώων της Γενικής Δ/σης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αναλόγως της επιδημιολογικής εξέλιξης της νόσου ή άλλων σχετικών επιστημονικών ή επιδημιολογικών δεδομένων.

Περιφερειακή Ενότητα (πρώην Νομός)	Συνολικός αριθμός ίππων- μαρτύρων	Ίπποι από οργανω- μένες εκτροφές*	Συχνότητα Δειγματοληψίας			Συνολικά δείγματα
			1 ^η Δειγμ/ ληψία	2 ^η Δειγμ/ ληψία	3 ^η Δειγμ/ ληψία	
Θεσσαλονίκης	20	5	Κατά το διάστημα 15 Μαΐου Εως 30 Ιουνίου	Κατά το διάστημα 1 Ιουλίου Εως 31 Ιουλίου	Κατά το διάστημα 1 Αυγούστου Εως 30 Σεπτεμβρίου	60
Χαλκιδικής	25	6				75
Σερρών	30	8				90
Κιλκίς	10	3				30
Πέλλας	10	3				30
Ημαθίας	15	4				45
Πιερίας	15	4				45
Τρικάλων	20	5				60
Καρδίτσας	20	5				60
Λάρισας	30	9				90
Έβρου και Ορεστιάδας	25	6				75
Ξάνθης	35	9				105

Δράμας	35	9				105
Καβάλας	25	6				75
Φλώρινας	25	6				75
Ιωαννίνων	25	6				75
Κέρκυρας	15	4				45
Πρέβεζας	15	4				45
Εύβοιας	35	9				105
Δωδεκανήσων (νήσος Ρόδος)	10	3				30
Κυκλάδων (νήσος Άνδρος)	10	3				30
Περιφερική Ενότητα Λήμνου (νήσος Λήμνος)	10	3				30
Περιφερική Ενότητα Λέσβου (νήσος Λέσβος)	10	3				30
Αχαΐας	15	4				45
Κορινθίας	15	4				45
Αιτωλοακαρνανίας	30	9				90
Αρκαδίας	30	9				90
Λακωνίας	30	9				90
Ηρακλείου	25	6				75
Λασιθίου	25	6				75
Περ. Ενότητα Κεντρικού Τομέα Αθηνών						
Περ. Ενότητα Νότιου Τομέα Αθηνών	80**	**				240
Περ. Ενότητα Βόρειου Τομέα Αθηνών						
Περ. Ενότητα Δυτικού Τομέα Αθηνών						
Περ. Ενότη. Πειραιώς και Νήσων (νήσος Αίγινα)	10	3				30
Περ. Ενότη. Πειραιώς και Νήσων (νήσ. Σαλαμίνα)	10	3				30
Περιφερική Ενότητα Δυτικής Αττικής	25	7				75
Περιφερική Ενότητα Ανατολικής Αττικής	25	7				75
ΣΥΝΟΛΑ	790					2.370

* Ίπποι (εκ των συνολικών μαρτύρων κάθε Περιφερειακής Ενότητας / πρώην νομού) που θα πρέπει να προέρχονται από οργανωμένες εκτροφές (με πάνω από 5 ίππους). Ο αριθμός είναι ενδεικτικός και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν τέτοιες εκτροφές ο συνολικός αριθμός μαρτύρων συμπληρώνεται από ίππους που δεν ανήκουν σε οργανωμένες εκτροφές.

** Η ακριβής κατανομή των μαρτύρων μεταξύ των τομέων θα καθοριστεί με εγκύκλιο της Δ/σης Υγείας των Ζώων.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο :Οδηγίες συλλογής και αποστολής δειγμάτων αίματος ή άλλων δειγμάτων
ιπποειδών στα πλαίσια της επιτήρησης του Πυρετού του Δυτικού Νείλου.**

3.1 Γενικές Αρχές

Οι παρούσες οδηγίες αφορούν κάθε αιμοληψία από ιπποειδή για οποιοδήποτε λόγο με σκοπό την εξέταση για Πυρετό του Δυτικού Νείλου (π.χ. ίπποι-μάρτυρες, ιπποειδή με ύποπτα κλινικά συμπτώματα κ.λ.π.). Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή άλλου τύπου δειγμάτων, όπου αυτό μπορεί να χρειαστεί (π.χ. νεκρά ιπποειδή) θα παρέχονται από το αρμόδιο εργαστήριο (Τμήμα Ιολογίας/ ΚΚΙΑ).

Αν και σχετικά σπάνιο στην πράξη, έχει αναφερθεί μετάδοση του ιού σε άνθρωπο από ιστούς μολυσμένων ζώων λόγω ατυχήματος κατά τη διάρκεια νεκροψίας σε ζώα (πτηνά – ιπποειδή). Για το λόγο αυτό συνιστάται, κατά τη δειγματοληψία, να λαμβάνονται τα συνήθη μέτρα βιοασφάλειας (γάντια, φροντίδα για την αποφυγή ατυχημάτων π.χ. τρύπημα από βελόνες). Ειδικά στην περίπτωση νεκροψίας ιπποειδών, όταν αυτό απαιτείται, εκτός από γάντια καλό θα ήταν να γίνεται και χρήση μάσκας - προστατευτικών γυαλιών και να δίδεται προσοχή στην αποφυγή ατυχημάτων (π.χ. αυτοτραυματισμοί από αιχμηρά εργαλεία). Για πρακτικούς λόγους πριν τη διεξαγωγή νεκροψίας θα πρέπει πάντα να προηγείται επικοινωνία με το αρμόδιο εργαστήριο (Τμήμα Ιολογίας/ ΚΚΙΑ).

Κάθε ιπποειδές το οποίο δειγματίζεται για εξέταση για τον ιό του Δυτικού Νείλου θα πρέπει απαραίτητως να υπάρχει έγγραφο αναγνώρισης. Αυτό μπορεί να είναι διαβατήριο ή ΑΔΑΜΙ σύμφωνα με την Υπουργική Απόφαση 228868/12.02.2002 « Εφαρμογή Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Επιτήρησης των σπουδαιότερων νοσημάτων των Ιπποειδών». Σε περίπτωση που ένα ζώο δεν έχει ούτε διαβατήριο ούτε ΑΔΑΜΙ θα συμπληρώνεται επιτόπου έγγραφο αναγνώρισης από Επίσημο Κτηνίατρο όπως αυτό περιγράφεται στον **Κανονισμό (ΕΚ) 504/2008 (Παράρτημα Ι) με όσα στοιχεία είναι διαθέσιμα για το ζώο αυτό (π.χ. και αριθμός microchip εάν υπάρχει).**

Αντίγραφα των ανωτέρω εγγράφων αναγνώρισης θα πρέπει να υπάρχουν τόσο στην εκτροφή του ζώου όσο και στην οικεία κτηνιατρική υπηρεσία.

3.2 Οδηγίες δειγματοληψίας, συσκευασίας και αποστολής των δειγμάτων.

α) Όλα τα δείγματα πρέπει να λαμβάνονται υπό συνθήκες ασηψίας, να μπαίνουν σε φιαλίδια αποστειρωμένα που θα κλείνουν ερμητικά και να συσκευάζονται σε συσκευασίες που δεν θα επιτρέπουν διαρροές.

Πάνω σε κάθε φιαλίδιο πρέπει να αναγράφονται:

- ✓ ο αριθμός ΑΔΑΜΙ ή Διαβατηρίου ή άλλου εγγράφου αναγνώρισης του ιπποειδούς από το οποίο λήφθηκε το δείγμα
- ✓ το όνομα του ζώου (εάν έχει)
- ✓ η ημερομηνία δειγματοληψίας

Όλα τα δείγματα, θα συνοδεύονται από δελτίο αποστολής πλήρως συμπληρωμένο σύμφωνα με το σχετικό υπόδειγμα του Παραρτήματος Δ (Υπόδειγμα 1).

β) Από κάθε δειγματιζόμενο ίππο θα λαμβάνονται κάθε φορά 2 δείγματα:

1 δείγμα αίματος χωρίς αντιπηκτικό (για διεξαγωγή ορολογικών εξετάσεων)

Πάνω στο αντίστοιχο φιαλίδιο, δίπλα στον αριθμό ΑΔΑΜΙ ή Διαβατηρίου του ίππου από το οποίο λήφθηκε το δείγμα και το όνομα του ζώου (εάν έχει) θα αναγράφεται σε παρένθεση η ένδειξη **(ΟΡΟΛ)**

1 δείγμα αίματος με αντιπηκτικό EDTA (για ανίχνευση ιού)

Πάνω στο αντίστοιχο φιαλίδιο, δίπλα στον Αριθμό ΑΔΑΜΙ ή Διαβατηρίου του ίππου από το οποίο λήφθηκε το δείγμα και το όνομα του ζώου (εάν έχει) θα αναγράφεται σε παρένθεση η ένδειξη **(ΙΟΛ)**

γ) Το μέγεθος κάθε αιμοδείγματος από τα ανωτέρω θα πρέπει να είναι τουλάχιστο 10 ml.

δ) Τα προς εξέταση αιμοδείγματα αμέσως μετά την αιμοληψία θα πρέπει να συντηρούνται στην ψύξη (+4° C). Συντήρηση των δειγμάτων με τον τρόπο αυτό μπορεί να γίνει το πολύ μέχρι 2 ημέρες. Πέραν των 2 ημερών απαιτείται η άμεση αποστολή των αιμοδειγμάτων στο εργαστήριο για εξέταση.

ε) Η αποστολή των αιμοδειγμάτων προς το εργαστήριο πρέπει να γίνεται υπό ψύξη (με παγοκύστες μέσα στη συσκευασία).

στ) Όλα τα δείγματα θα αποσταλούν στο Εργαστήριο Ιολογίας του ΙΛΟΙΠΑΝ του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών (κατόπιν συνεννόησης με το εργαστήριο για την ασφαλή παραλαβή τους).

Υπεύθυνος: Τασιούδη Κωνσταντία

Διεύθυνση: Νεαπόλεως 25, Αγ. Παρασκευή, Τ.Κ. 15310,

Τηλέφωνο: 210 6011499 Fax: 210 6011499

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: Επιτήρηση του Πυρετού του Δυτικού Νείλου στα άγρια πτηνά

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: Παθητική επιτήρηση

Η παθητική επιτήρηση της ασθένειας του Δυτικού Νείλου διενεργείται μέσω της αποστολής από τα Τμήματα Κτηνιατρικής των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων στο Τμήμα Παθολογίας Πτηνών του ΙΛΠΑΝ του ΚΚΙΘ, νεκρών πτηνών που ανευρίσκονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Ενεργητική επιτήρηση

1. Γενικές Αρχές – περιγραφή

Ο έλεγχος των αγρίων πτηνών αφορά τουλάχιστο τις περιοχές 8 Περιφερειακών Ενοτήτων (πρώην νομών) που καθορίζονται στον Πίνακα 1.

Τα δείγματα συλλέγονται από άγρια πτηνά/νομό και περιοχή, όπως προσδιορίζονται κατά είδος στον ίδιο Πίνακα.

Τα δείγματα συνίσταται σε 0,5-1 κ.εκ. αίματος/πτηνό καθώς και σε ολόκληρα πτηνά για εξέταση rRT-PCR.

Οι περιέκτες θα σημαίνονται κατάλληλα, ώστε να ταυτοποιείται εύκολα το πτηνό που αφορά το δείγμα.

Συνιστάται τα δείγματα να λαμβάνονται σε συνεργασία με τον υπεύθυνο κτηνίατρο κάθε Τμήματος Κτηνιατρικής.

Μετά τη λήψη τα δείγματα αποστέλλονται προς το Τμήμα Παθολογίας Πτηνών του ΙΛΠΑΝ του ΚΚΙΘ συνοδευόμενα από το διαβιβαστικό έγγραφο του Παραρτήματος Δ, Υπόδειγμα 2.

Οι περιοχές του παρακάτω Πίνακα, καθώς και οι αριθμοί και τα είδη των δειγματοζόμενων πτηνών σε κάθε μια από αυτές μπορούν να τροποποιούνται με εγκυκλίους της Δ/νσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Δ/νσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αναλόγως της επιδημιολογικής εξέλιξης της νόσου ή άλλων σχετικών επιστημονικών ή επιδημιολογικών δεδομένων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Περιοχές 8 νομών για δειγματοληψία αγρίων πτηνών

Περιοχή	Τμήμα Κτηνιατρικής Π.Ε.	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΙ ΕΙΔΟΣ ΑΓΡΙΩΝ ΠΤΗΝΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ					ΣΥΝΟΛΟ
		<i>Pica pica</i>	<i>Corvus cornix</i>	<i>Sturnus vulgaris</i>	<i>Turdus merula</i>	Άλλα	
Λίμνη Κερκίνη	Σερρών	5	5	5	5	5	25
Δέλτα Αξιού Λουδία	Θεσσαλονίκης	5	5	5	5	5	25
Βασιλικά	Θεσσαλονίκης	10	10		5		25
Λίμνη Βόλβη	Θεσσαλονίκης	5	5			8	18
Ποταμός Πηνειός	Λάρισας	2	2			6	10
Λίμνη Πλαστήρα	Καρδίτσας	2	2			6	10
Λίμνη Άγρα	Πέλλας	3	3	5	2	8	21
Λίμνη Δοιράνη	Κιλκίς	3	3			8	14
Ποταμός Αξιός	Κιλκίς	3	3				6
Αγαθούπολη	Περίας	3	3	5	3	10	24
Δέλτα Αλιάκμονα	Ημαθίας	3	3				6
Περιαστική περιοχή	Θεσσαλονίκης	8	8				16
ΣΥΝΟΛΟ		52	52	20	20	56	200

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο :Γενικές Αργές Δειγματοληψίας και εξέτασης δειγμάτων**1.Εργαστηριακός έλεγχος**

Τα δείγματα εξετάζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες που αναφέρονται στο OIE Terrestrial Manual , chapter 2.1.20., West Nile Fever, b.Diagnostic Techniques.

Τα αποτελέσματα των εξετάσεων γνωστοποιούνται στην οικεία Δ/ση Κτην/κής και στη Δ/ση Υγείας Ζώων με έγγραφο του Τμήματος Παθολογίας Πτηνών του ΙΑΠΑΝ/ΚΚΙΘ στο οποίο θα επισυνάπτεται φωτοαντίγραφο του Δελτίου Αποστολής Δειγμάτων Αγριων Πτηνών του Παραρτήματος Δ,Υπόδειγμα 2.

2. Συσκευασία ,αποστολή και εξέταση δειγμάτων

Όλα τα δείγματα πρέπει να ταυτοποιούνται με την αναγραφή της ημερομηνίας δειγματοληψίας, του είδους που δειγματίστηκε, του τύπου του δείγματος και των στοιχείων της περιοχής συλλογής. Πρέπει με ευθύνη των αρμοδίων κτηνιατρικών υπηρεσιών, να συσκευάζονται με κατάλληλο τρόπο, να αποθηκεύονται και να μεταφέρονται στο Κέντρο Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Θεσσαλονίκης/ΙΑΠΑΝ/Τμήμα Παθολογίας Πτηνών (Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών) σε θερμοκρασία 1^ο-4^ο C εντός 48 ωρών. Εάν η μεταφορά τους δεν είναι δυνατή εντός 48 ωρών, πρέπει να αποθηκεύονται και να μεταφέρονται μέσα σε ξηρό πάγο σε θερμοκρασία -70^ο C.Τα δείγματα αποστέλλονται συνοδευόμενα από το Δελτίο Αποστολής Δειγμάτων Αγριων Πτηνών του Παραρτήματος Δ, Υπόδειγμα 2.

Αν και σχετικά σπάνιο στην πράξη, έχει αναφερθεί μετάδοση του ιού σε άνθρωπο από ιστούς μολυσμένων ζώων λόγω ατυχήματος κατά τη διάρκεια νεκροψίας σε ζώα (πτηνά – ιπποειδή). Για το λόγο αυτό συνιστάται, κατά τη συλλογή άγριων πτηνών και τη δειγματοληψία από αυτά, να λαμβάνονται τα συνήθη μέτρα βιοασφάλειας (γάντια, αποφυγή ατυχημάτων π.χ. τρύπημα από βελόνες). Ειδικά στην περίπτωση νεκροψίας άγριων πτηνών, όταν αυτό απαιτείται, εκτός από γάντια καλό θα ήταν να γίνεται και χρήση μάσκας - προστατευτικών γυαλιών και να δίδεται προσοχή στην αποφυγή ατυχημάτων (π.χ. αυτοτραυματισμοί). Για πρακτικούς λόγους πριν τη διεξαγωγή νεκροψίας θα πρέπει πάντα να προηγείται επικοινωνία με το αρμόδιο εργαστήριο (Τμήμα Παθολογίας Πτηνών / ΙΑΠΑΝ).

Όλα τα δείγματα θα αποσταλούν στο Κέντρο Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Θεσσαλονίκης/ΙΑΠΑΝ/Τμήμα Παθολογίας Πτηνών (Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών)

Υπεύθυνος: Γεωργιάδης Γιώργος
Διεύθυνση: 26ης Οκτωβρίου 80, Θεσσαλονίκη, Τ.Κ. 54627
Τηλέφωνο: 2310 566051-066 Fax: 2310 566050

3.Γνωστοποίηση αποτελεσμάτων

1. Το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών τηρεί αρχείο εγγράφως ή σε ηλεκτρονική μορφή, ο τύπος του οποίου περιγράφεται στο Υπόδειγμα 5 του Παραρτήματος Δ, στο οποίο καταγράφονται τα εργαστηριακά αποτελέσματα για τον πυρετό του Δυτικού Νείλου στα άγρια πτηνά. Το εν λόγω αρχείο αποστέλλει στο Τμήμα Παθολογίας Πτηνών της Δ/νσης Υγείας των Ζώων του ΥΠΑΑΤ σε τακτά (ανά μήνα) χρονικά διαστήματα.

2. Μετά το πέρας εφαρμογής κάθε Φάσης του Προγράμματος το Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών προβαίνει στη σύνταξη τελικής έκθεσης των εργαστηριακών εξετάσεων σχετικά με τη διεξαγωγή του Προγράμματος σε όλη τη χώρα σύμφωνα με Υπόδειγμα 5 του Παραρτήματος Δ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ : Υποδείγματα εγγράφων

Παρατίθενται τα παρακάτω υποδείγματα:

- Υπόδειγμα 1** : Δελτίο Αποστολής δειγμάτων αίματος ιπποειδών για εξέταση για τον ιό του Δυτικού Νείλου
- Υπόδειγμα 2** : Δελτίο Αποστολής δειγμάτων από άγρια πτηνά για εξέταση για τον ιό του Δυτικού Νείλου
- Υπόδειγμα 3** : Αναφορά εστίας Πυρετού του Δυτικού Νείλου
- Υπόδειγμα 4** : Έκθεση Ενεργητικής Κλινικής Επιτήρησης σε ιπποειδή γύρω από επιβεβαιωμένα κρούσματα Πυρετού του Δυτικού Νείλου σε ζώα ή ανθρώπους
- Υπόδειγμα 5** : Έκθεση Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών, σχετικά με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων για τον ιό του Δυτικού Νείλου.

Υπόδειγμα 1 : Δελτίο Αποστολής δειγμάτων αίματος υποκειδίων για εξέταση για τον ιό του Δυτικού Νείλου

ΑΠΟ: Τμήμα Κτην/κής.....

Σε περίπτωση που η δειγματοληψία έγινε από εξειδικευμένο κτηνίατρο (όνομα-επώνυμο κτηνίατρο/τηλ. επικοινωνίας).....

Υπεύθυνος Δειγμ/ληψίας (όνομα – επώνυμο κτηνίατρο, τηλ. επικοινωνίας).....

Υπογραφή.....

ΠΡΟΣ: Κέντρο Κτην. Ιδρυμάτων Αθηνών
ΙΛΟΠΙΑΝ/ Εργαστήριο Ιολογίας

Νεαπόλεως 25,

Αν. Παράσκεψη , Γ.Κ. 15310

Υπογραφή

ΜΕΡΟΣ Ι. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΙΠΠΟΕΙΔΩΝ ΠΟΥ ΔΕΙΓΜΑΤΙΣΤΗΚΑΝ

Α/Α	Αριθμός ΑΔΑΜΙ ή Διαβατηρίου & όνομα ζώου (εάν υπάρχει)	Φύλο	Είδος ζώου/ Ηλικία (έτη)	Ημ/νία δειγματοληψίας	Τύπος δειγματος	Δ/ση Εκτροφής-Όν/νυμο Ιδιοκτήτη (για ίππους-μάρτυρες απαιτούνται και οι γεωγραφικές συντεταγμένες)	Παρατηρήσεις (π.χ. χρήση εντομοκτόνων, εμφάνιση ύπτιων κλινικών συμπτωμάτων στην εκτροφή , ζώο μάρτυρας, κ.λ.π.)
1					ΟΡΟΛ ☐ ΙΟΛ ☐		
2					ΟΡΟΛ ☐ ΙΟΛ ☐		
3					ΟΡΟΛ ☐ ΙΟΛ ☐		
4					ΟΡΟΛ ☐ ΙΟΛ ☐		
5					ΟΡΟΛ ☐ ΙΟΛ ☐		

ΜΕΡΟΣ ΙΙ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ (Υπεύθυνος..... Ημ/νία..... Υπογραφή .....

Α/Α	Εξετάσεις για αντισώματα (ΟΡΟΛ)					
	Εξέταση 1		Εξέταση 2		Εξέταση 3	
	Είδος Εξέτασης	Αποτέλεσμα	Είδος Εξέτασης	Αποτέλεσμα	Είδος Εξέτασης	Αποτέλεσμα
1						
2						
3						
4						
5						

Υπόδειγμα 2: Δελτίο Αποστολής δειγμάτων από άγρια πτηνά για εξέταση για τον ιό του Δυτικού Νείλου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ .....

Πόλη – Ημέρα
Αριθ. Πρωτ.....

ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

ΠΡΟΣ: Εθν. Εργ. Αναφοράς Γρίπης των Πτηνών

Πληρ.: .....

Τηλ.: .....

Fax : .....

ΚΟΙΝ.: Υπουργείο Αγροτ. Ανάπτ. & Τροφίμων
Δ/ση Υγείας Ζώων- Τμήμα Γ'
Αχαρνών 2, Αθήνα 10176

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΑΚΤΥΛΙΔΗΣ (όπου υπάρχει)	ΤΥΠΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΛΗΨΗΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΠΤΗΝΟΥ (Να αναφέρεται και η επιστημονική ονομασία ή ο κωδικός EURING από την ιστοσελίδα http://www.euring.org)	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ				(*) ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΤΗΝΩΝ
					Περιοχή (Βιότοπος κλπ.)	Πόλη/Δ/Χωριό ή οικισμός	Γεωγραφικό πλάτος	Γεωγραφικό μήκος	
Αρχικά Νομού	Έτος	1. Αίμα 2. Ολόκληρο πτηνό			Περιοχή (Βιότοπος κλπ.)	Πόλη/Δ/Χωριό ή οικισμός	Γεωγραφικό πλάτος	Γεωγραφικό μήκος	1. Ζωντανά 2. Θηρευθέντα 3. Ανευρεθέντα νεκρά

Ο ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΣ

Υπόδειγμα 3: Αναφορά εστίας Πυρετού του Δυτικού Νείλου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

...../...../.....

ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ

Αρ. Πρωτ.:

Ταχ. Δ/ση :
Ταχ. Κώδικας :
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο :
Fax :
E-mail :
:

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων
Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής

Τμήμα Λοιμωδών. &
Παρασιτικών Νοσημάτων

Καπνοκοπτηρίου 6,
10176 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Αναφορά εστίας Πυρετού του Δυτικού Νείλου

Σας γνωρίζουμε ότι στην περιοχή της ζώνης ευθύνης μας διαπιστώθηκε εστία Πυρετού του Δυτικού Νείλου για την οποία σας παρέχονται οι παρακάτω πληροφορίες:

Στοιχεία ιδιοκτήτη της εκτροφής

Όνομα ..... Επώνυμο ..... Όνομα Πατρός .....
Διεύθυνση ..... Ταχ. Κώδικας .....
Δήμος ..... Δημοτικό Διαμέρισμα ..... Κοινότητα .....
Τηλ. .... Fax ..... E-mail .....

Εντοπισμός μολυσμένης εκτροφής:

Περιφερειακή Ενότητα (πρώην Νομός) ..... Δήμος .....
Χωριό:..... Τοποθεσία:.....

Γεωγραφικές συντεταγμένες:

Γεωγραφικό μήκος ..... Γεωγραφικό πλάτος .....

Ημερομηνία αρχικής υποψίας του νοσήματος: .....

Ημερομηνία επιβεβαίωσης του νοσήματος:.....

Το νόσημα επιβεβαιώθηκε με (αρ. πρωτ εργαστηριακής εξέτασης).....

Συνολικός αριθμός ζώων μολυσμένης εκτροφής κατά είδος.

Είδος ζώου	Αριθμός	Παρατηρήσεις

Αρ. πρωτ. .... Ημ/νία.....

Αριθμός ζώων στα οποία επιβεβαιώθηκε το νόσημα

Είδος ζώων	Αριθμός ζώων που νόσησαν	Αριθμός ζώων που πέθαναν

Γειτονικές Εκτροφές ιπποειδών (ακτίνα 20 χιλιομέτρων)

α/α	Δ/νση	Είδος ζώων	Αριθμός ζώων	Απόσταση από μολυσμένη εκτροφή

Περιγραφή Κλινικών Συμπτωμάτων (και ηλικία των ζώων όπου επιβεβαιώθηκε το νόσημα):.....

.....

Γίνεται θεραπεία των νοσούντων ζώων (NAI-OXI, προσδιορίστε)

.....

Η εστία ανιχνεύθηκε στα πλαίσια: Παθητικής επιτήρησης , Ενεργητικής κλινικής επιτήρησης , Ενεργητικής ορολογικής επιτήρησης (σημειώστε με X στην αντίστοιχη θέση)Συμπληρωματικές πληροφορίες :

Μετακινήσεις των ζώων της εκτροφής κατά τις τελευταίες 21 ημέρες (NAI-OXI, προσδιορίστε).....

.....

Υπάρχουν ζώα που έχουν γεννηθεί σε άλλη χώρα ή που ταξίδεψαν εκτός Ελλάδος στο παρελθόν(NAI-OXI, προσδιορίστε).....

.....

Παρατηρήθηκε θνησιμότητα σε άγρια πτηνά γύρω από τη μολυσμένη εκτροφή ή στην ευρύτερη περιοχή (NAI-OXI, προσδιορίστε).....

.....

Έχουν διαπιστωθεί κρούσματα της νόσου σε ανθρώπους στην περιοχή (NAI-OXI, προσδιορίστε).....

.....

.....

-Ο-
Κτηνίατρος

Υπόδειγμα 4: Έκθεση Ενεργητικής Κλινικής Επιτήρησης σε ιπποειδή γύρω από επιβεβαιωμένα κρούσματα Πυρετού του Δυτικού Νείλου σε ζώα ή ανθρώπους

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ

.....
ΤΜΗΜΑ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
.....

...../...../

Αρ. Πρωτ.:

Ταχ. Δ/ση :
Ταχ. Κώδικας :
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο :
Fax :
E-mail :

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Αγροτικής
Ανάπτυξης και Τροφίμων
Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής

Τμήμα Λοιμωδών. &
Παρασιτικών Νοσημάτων

Καπνοκοπηρίου 6,
10176 Αθήνα

Περιοχή που αφορά η επιδημιολογική έρευνα: (π.χ. Δήμοι, Κοινότητες-Δημοτικά Διαμερίσματα, γύρω από επιβεβαιωμένα κρούσματα ή ομάδες κρουσμάτων Πυρετού του Δυτικού Νείλου ή στα σύνορα γειτονικών Νομών με κρούσματα της νόσου)

.....
.....
.....

Μέρος Ι : Πληροφορίες επιβεβαιωμένων κρουσμάτων

Κρούσματα Πυρετού Δυτικού Νείλου σε ανθρώπους (όπως γνωστοποιήθηκαν από το ΚΕΕΛΠΝΟ)

Δήμος (Δημοτικό Διαμέρισμα, Κοινότητα)	Αριθμός κρουσμάτων	Αριθμός θανάτων	Ημ/νία επιβεβαίωσης	
			Πρώτου κρούσματος	Τελευταίου κρούσματος

Δηλωθείσες εστίες Πυρετού Δυτικού Νείλου σε ιπποειδή

Αριθμός πρωτοκόλλου δήλωσης εστίας	Δήμος (Δημοτικό Διαμέρισμα, Κοινότητα)	Ημ/νία υποψίας	Ημ/νία επιβεβαίωσης

Σελ... από ...

Αρ. πρωτ. .... Ημ/νία.....

Μέρος ΙΙ: Αποτελέσματα κλινικής επιτήρησης σε εκτροφές ιπποειδών (εκτροφές σε ακτίνα 20 χλμ από κρούσμα ή ομάδα κρουσμάτων σε ανθρώπους ή ζώα ή σε ζώνη 20 χλμ, από τα σύνορα όμορου Νομού που είχε κρούσματα σε ανθρώπους ή ζώα)

Α / Α	ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ	Δ/ΝΣΗ ΕΚΤΡΟΦΗΣ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	Ημ/νία επίσκεψης	ΠΑΡΟΝΤΑ ΙΠΠΟΕΙΔΗ				Νευρικά συμπτώματα (κατά την επίσκεψη ή τους τελευταίους 3 μήνες, περιγράψτε)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	
					ΙΠΠΟΙ	ΑΘΛΗΣΗΣ ΑΓΩΝΩΝ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΙΟΝΟ			ΙΟΝΝΙΟ ΝΟΙΩΗ

Υπόδειγμα 5: Έκθεση Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς για τη Γρίπη των Πτηνών, σχετικά με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων για τον ιό του Δυτικού Νείλου σε άγρια πτηνά.

ΜΗΝΑΣ/ΕΤΟΣ (Συμπληρώστε ανάλογα)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΕΝΤΡΟ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
Τμήμα Παθολογίας Πτηνών (ΕΕΑΓρίπης των Πτηνών)
Πληρ.: .....
Τηλ.: .....
Fax : .....

Θεσσαλονίκη.....
Αριθ. Πρωτ.....

ΠΡΟΣ.: Υπουργείο Αγροτ. Ανάπτ. & Τροφίμων
Δ/ση Υγείας Ζώων- Τμήμα Γ'
Αχαρνών 2 Αθήνα 10176

Αύξων αριθμός πτηνών	Εργαστηριακός αριθμός δείγματος	Αριθμός δακτυλίου (όπου υπάρχει)	ΤΥΠΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ	Ημερομηνία λήψης του δείγματος από την Π.Ε.	ΕΙΔΟΣ ΠΤΗΝΟΥ (Να αναγράφεται και η επιστημονική ονομασία ή ο κωδικός EURING από την ιστοσελίδα http://www.eurintsa.org)	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ		Πόλη/Δ.Δ./Χωριό ή οικισμός Βιότοπος κλπ.	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΤΗΝΩΝ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ		ΣΤΕΛΕΧΟΣ
						LAT - X	LONG - Y			PCR (1) Θετικό (2) Αρνητικό (3) Δεν διενεργήθηκε	Ορολογική εξέταση (1) Θετικό (2) Αρνητικό (3) Δεν διενεργήθηκε	
1												
2												
3												
4												
5												

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ Τμ. Παθ. Πτηνών του ΚΚΙΘ

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1) Περιφέρειες της Χώρας

α) Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής

Διευθύνσεις Κτηνιατρικής

Έδρες τους

β) Περιφερειακές Ενότητες Περιφερειών

Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας)

Έδρες τους

2) Εργαστήριο Ιολογίας- Κ.Κ.Ι.Α.

Νεαπόλεως 25 15310 Αγ. Παρασκευή Αθήνα

3) Εργαστήριο Ιολογίας ΚΚΙΘ

4)) Συνοριακοί Σταθμοί Κτηνιατρικών Ελέγχων

Έδρες τους

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ****ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ****Σε έντυπη μορφή:**

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α'	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β'	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ'	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ'	110 €	30 €	-	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α'	225 €	Δ'	160 €	Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2250 €
Β'	320 €	Α.Α.Π.	160 €	Δ.Δ.Σ.	225 €
Γ'	65 €	Ε.Β.Ι.	65 €	Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστριαύ 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

* 0 2 0 3 1 4 8 1 1 1 2 1 3 0 0 2 4 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004